

ВІДПОВІДІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на рекомендації з подальшого удосконалення освітньо-професійної програми
18411 Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова
перший рівень вищої освіти Бакалавр філології, спеціальність 035 – Філологія» (035.10 прикладна лінгвістика),
викладені у проекті Експертного висновку галузевої експертної ради

Висловлюємо нашу вдячність членам галузевої експертної ради за ґрунтовний аналіз, рекомендації та пропозиції стосовно удосконалення освітньої програми, проте вважаємо за необхідне надати коментарі щодо рекомендацій ГЕР за критеріями. Маємо сподівання, що наші пояснення та додатки будуть розглянуті і взяті до уваги як в оцінці критеріїв, так і у формулюванні рекомендацій, що почасти спрямовують до практик, які уже активно працюють і є взірцевими у межах цієї ОП та в університеті загалом.

Звіт ГЕР	Коментар Університету
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В	
За всіма підкритеріями Критерію 1 констатуються позитивні практики, зокрема: цілі ОП відповідають місії та стратегії КНУ, ПРН чітко корелюють із сучасними тенденціями розвитку спеціальності та ринку праці; усі стейкхолдери беруть активну участь у формулюванні цілей та ПРН, перегляді та оновленні програми. Зауваження відсутні	Дякуємо шановним членам ГЕР за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності за критерієм 1. Також хочемо у розрізі цього критерію додатково акцентувати увагу на тому, що, зважаючи на специфіку і неоднозначність трактування терміна «прикладна лінгвістика» в європейській та американській освітній системі, з одного боку, а в українському академічному просторі, з іншого, робоча група у процесі підготовки останньої редакції ОП 2020 р. з метою проектування цілей освітньої програми у жовтні 2019 р. разом із колегами ДНУ імені Василя Стуса організувала всеукраїнський міжуніверситетський семінар https://cutt.ly/b2GbfdE з попереднім анкетуванням ОП з прикладної лінгвістики у ЗВО України, а в листопаді 2019 у межах кафедральної конференції «Мова як світ світів. Граматика і поетика текстових структур» круглий стіл «Прикладна лінгвістика в освітянському, науковому та професійному просторі України» з метою обміну досвідом та уніфікації цілей та ПРН освітніх програм з прикладної лінгвістики у виробленні єдиної концепції напряму комп'ютерної лінгвістики як одного зі складників спеціалізації 035.10 прикладна лінгвістика. Вважаємо, що у розрізі критерію 1 це надзвичайно позитивна практика, яка може розцінюватися як взірцева.
Рекомендація: Рекомендуємо при перегляді ОП протягом 2023-24 рр. гаранту ОП та НПП врахувати досвід подібних ОП зарубіжних ЗВО.	Дякуємо за рекомендацію у розрізі критерію 1, яка мотивується зауваженням звіту ЕГ - П.1.3: «в ОП не досить активно враховується досвід подібних програм зарубіжних ЗВО». <u>У відповідях університету на звіт ЕГ було надано пояснення щодо цього зауваження, яке, на наше переконання, не відповідає фактам ВСО, у яких було перераховано ОП зарубіжних ЗВО, до освітніх програм яких зверталася проектна група у процесі розроблення</u>

Звіт ГЕР	Коментар Університету
	<p>ОП і, зокрема Зубань О.М. доповідала з цього питання на круглому столі «Прикладна лінгвістика в освітянському, науковому та професійному просторі України» (про що йдеться вище). Цитата із ВСО: «Для запозичення найкращих практик при формуванні цілей, PH і переліку ОК аналізувалися і закордонні Bachelor's degree programs, наприклад, Computational Linguistics (Saarland University) https://cutt.ly/m8B3r0F, Artificial Intelligence: Natural Language Processing (Charles University) https://cutt.ly/T8B3YT1, Computational Linguistics (University at Buffalo) https://cutt.ly/u8B8g5C, Computational Linguistics (Indiana University Bloomington) https://cutt.ly/Z8B8nHm, Computational Linguistics (University of Colorado Boulder) https://cutt.ly/y8B8D0F, Computational Linguistics Major (Dartmouth College) https://cutt.ly/r8B81sO, та ін.».</p> <p>Хочемо запевнити, шановних членів ГЕР, що досвід зазначених програм, а також Computerlinguistik / Computational Linguistics - Bachelor (mono) (University of Tübingen) https://cutt.ly/l6mDVXS, врахований у формуванні цілей та структури ОП, проте дозволяє пояснити деякі особливості врахування зарубіжного освітянського досвіду, зумовлені неоднозначним трактуванням терміна «прикладна лінгвістика» у вітчизняному та зарубіжному мовознавстві.</p> <p>Вітчизняне мовознавство, наслідуючи термінологію пострадянського простору, використовує термін «прикладна лінгвістика» у широкому трактуванні, включаючи до нього і розроблення систем автоматичного оброблення природної мови – комп'ютерну лінгвістику. Натомість у зарубіжному мовознавстві терміни «Applied Linguistics» або «Angewandte Linguistics» пов'язані насамперед із викладанням іноземних мов та методикою викладання мов, а всі види автоматичного оброблення мовної інформації об'єднані у науковий напрям під назвою «Language-data Processing» або «Natural Language Processing – NLP». Тому більшість зарубіжних ОП у напрямі NLP представлені не у філології чи гуманітарних науках, а в ІТ-департаментах, які у межах ОП пропонують лише окремі модулі чи дисципліни із комп'ютерної лінгвістики. Відповідно у закордонних ЗВО (за нашим моніторингом) не існує цілих бакалаврських програм з комп'ютерної лінгвістики у межах гуманітарних факультетів, які б поєднували результати навчання філології та ІТ, за винятком Computational Linguistics - Bachelor (mono) (University of Tübingen) https://cutt.ly/l6mDVXS. Такий стан справ спричинює виваженість у запозиченні в повному обсязі зарубіжних позитивних практик, проте ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова», впроваджена із 2013 р., за цілями та структурою корелює найбільше саме із освітньою програмою Тьубінського університету, яка була впроваджена у 2016 р.. Міждисциплінарний характер ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська</p>

Звіт ГЕР	Коментар Університету
	<p>мова» контамінує цілі і результати навчання за двома стандартами вищої освіти: за спеціальністю 035 «Філологія» та за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення», тому у частині «Інженерії програмного забезпечення» передові досягнення у галузі NLP освітянського зарубіжного досвіду безперечно враховані в освітній програмі «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова».</p> <p>Зважаючи на унікальність і особливості ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова», а також, враховуючи неоднозначність термінів «прикладна лінгвістика» та «комп'ютерна лінгвістика», виокремлення комп'ютерної лінгвістики як особливої галузі штучного інтелекту - NLP у межах ІТ у зарубіжних ЗВО, у 2016 р. було змінено назву ОП. Переклад назви ОП «Прикладна лінгвістика та англійська мова» 2016 р. англійською мовою - «Applied Linguistics and English language» розумівся не зовсім коректно: викладання іноземних мов та англійська мова, а головне, що такий переклад не відображав концептуальної суті освітньої програми. Тому враховуючи тенденцію входження української вищої школи в європейський освітній простір, цілісне спрямування ОП на вивчення нового напрямку – комп'ютерної лінгвістики, робочою групою було прийнято рішення про уточнення назви ОП «Прикладна лінгвістика та англійська мова» і формулювання нової назви ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова», за якою було здійснено вперше набір студентів у 2017 р. На наше переконання, цей факт також відображає глибоке занурення у досвід зарубіжних ЗВО і врахування передових прогресивних практик зарубіжних університетів у формуванні цілей ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова».</p> <p>Просимо шановних членів ГЕР зважити на надані пояснення щодо оцінки діяльності за критерієм 1, оскільки вважаємо, що у проєктуванні освітньої програми досить активно вивчався і враховувався досвід подібних програм зарубіжних ЗВО. <u>Також звертаємося з великим проханням до вельмишановних членів ГЕР порекомендувати подібні програми зарубіжних ЗВО із взірцевими практиками, не врахованими нами у проєктуванні ОП, можливо, робоча група ОП не знає про такі ОП, у такому разі ми зможемо із вдячністю взяти до уваги рекомендацію шановних членів ГЕР.</u></p> <p>Відповідно, враховуючи сильні сторони та позитивні взірцеві практики, констатовані ЕГ та ГЕР, оцінювання Критерію 1 за рівнем В вважаємо заниженим.</p>
<p align="center">Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В</p>	

Звіт ГЕР	Коментар Університету
<p>За під критеріями 2.1, 2.2, 2.4 – 2.8 Критерію 2 констатуються позитивні практики, а за підкритерієм 2.3. зроблено зауваження:</p> <p>Зміст ОП зорієнтований на предметну область спеціальності 035 «Філологія» й відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 869 від 20.06.2019 р.). Засвоєнню базових наукових теорій, концепцій, методів і понять філології та комп'ютерної лінгвістики, формуванню здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, опануванню відповідних методів та технологій сприяють теоретичні та практичні ОК обов'язкового та вибіркового циклів. У ОП також зазначено, що в програмі поєднано 03 Гуманітарні науки / 035 Філологія / 035.10 Прикладна лінгвістика (83 %) та 12 Інформаційні технології / 212 Інженерія програмного забезпечення (17 %) і є опис міждисциплінарного характеру програми. <u>Проте звертаємо увагу розробників ОП, що відповідно вимогам до міждисциплінарних програм (наказ МОН України № 128 від 01.02.2021 року – http://surl.li/axddo) обсяг ОК (ЄКТС), що корелюють із відповідними спеціальностями (галузями), які визначають її предметну область, має бути приблизно однаковим. Якщо ця пропорція не дотримується, то програма співвідноситься зі спеціальністю, компоненти якої домінують.</u></p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за визначення сильних сторін та позитивних практик, імплементованих в освітню діяльність ОП, проте вважаємо за необхідне акцентувати увагу на унікальності змісту ОП у частині тих ОК, які представляють синтез ІТ із лінгвістикою, зокрема вивчення методів комп'ютерної лінгвістики у проєкції саме на українськомовний текст та усне мовлення, що є надзвичайно актуальним завданням у розбудові NLP української мови. Уведення до ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова» ОК 12 - Комплексна багатосеместрова дисципліна Прикладна лінгвістика (23 ЄКТС), до якої входять окремі частини, що представляють всі типи автоматичного лінгвістичного аналізу:</p> <p>Частина 2 Прикладна фонетика Частина 3 Аналіз і синтез усного мовлення Частина 4 Автоматичний морфемно-словотвірний аналіз Частина 5 Автоматичний морфологічний аналіз Частина 6 Автоматичний синтаксичний аналіз Частина 8 Автоматичний семантичний аналіз. Представлення у змісті і структурі ОП цих дисциплін демонструє зразкову практику формування змісту ОП у галузі комп'ютерної лінгвістики, що можливе тільки завдяки застосуванню у навчанні авторських систем автоматичного аналізу українськомовного тексту та усного мовлення.</p> <p>Вважаємо, що варто зазначити як взірцеву практику ОП формування вибіркової частини за принципом вибору цілісного професійно спрямованого блоку дисциплін із перспективою присвоєння професійної кваліфікації, що зумовлено сучасними інноваційними тенденціями розвитку освітніх і професійних кваліфікацій у європейському освітньому просторі, зокрема введенням такої форми, як мікрокваліфікація (англ. micro-credentials): (OECD (2019). OECD Skills Strategy 2019: skills to shape a better future. Retrieved from: https://doi.org/10.1787/9789264313835-en; European Commission (2022). Council Recommendation on a European approach to micro-credentials for lifelong learning and employability. Retrieved from: https://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=COM:2021:770:FIN).</p> <p><u>Дозвольте надати пояснення з приводу зауваження шановних членів ГЕР про те, «що відповідно до наказу МОН України № 128 від 01.02.2021 року – http://surl.li/axddo) обсяг ОК (ЄКТС), що корелюють із відповідними спеціальностями (галузями), які визначають її предметну область, має бути приблизно однаковим. Якщо ця пропорція не дотримується, то програма співвідноситься зі спеціальністю, компоненти якої домінують».</u> Маємо всі</p>

Звіт ГЕР	Коментар Університету
	<p>підстави запевнити, що зміст та структура ОП не суперечать цьому наказу, тому що за типом ця програма є освітньо-професійною і не може претендувати на статус міждисциплінарної за типом, тому що за частиною 4 статті 9 закону України Про вищу освіту міждисциплінарні освітні програми можуть створюватися тільки на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Проте це не є заборонаю до створення у межах спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.10 прикладна лінгвістика бакалаврської освітньої програми з комп'ютерної лінгвістики, яка за змістом самого напряму - комп'ютерна лінгвістика - відображає міждисциплінарні зв'язки зі спеціальністю 122 Інженерія програмного забезпечення, що є унікальною особливістю цієї ОП у межах спеціальності 035 Філологія. Саме це відображено в описі ОП https://drive.google.com/file/d/1SGoV-CpLTgGVfAWxU6VW9ajzJzFaOOKW/view у пунктах Основний фокус освітньої програми та спеціалізації та Особливості програми, що повністю корелює із назвою та метою освітньої програми. Також, необхідно зазначити, що відповідно до вимог наказу МОН України № 128 від 01.02.2021 року - Якщо ця пропорція (тобто, приблизно однакове представлення ОК предметних областей обох галузей) не дотримується, то програма співвідноситься зі спеціальністю, компоненти якої домінують, ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова» функціонує в університеті у межах спеціальності 035 Філологія, зважаючи на те, що лише 17% ОК цієї ОП відповідають предметній області, визначеній Стандартом за спеціальністю 212 Інженерія програмного забезпечення, а 83% ОК цієї ОП відповідають предметній області, визначеній Стандартом філології, що, у свою чергу, визначає – «Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених цим стандартом вищої освіти». <u>Таким чином, вважаємо, що міждисциплінарний характер (а не статус) ОП абсолютно правомірно визначений в описі ОП у пп. Основний фокус освітньої програми та спеціалізації й Особливості програми і не суперечить ні вимогам Стандарту філології, ні наказу МОН України № 128 від 01.02.2021 року.</u></p>
<p>Рекомендації: Рекомендуємо у новому 2022-2023 навчальному році провести опитування студентів щодо їх задоволеності навчальним навантаженням та розподілом аудиторної та самостійної роботи.</p>	<p>Дозвольте надати пояснення щодо рекомендації за підпунктом 2.8 у розрізі критерію 2. Хочемо запевнити шановних членів ГЕР, що думка здобувачів освіти з такого важливого аспекту організації освітньої діяльності, як задоволеність студентів навчальним навантаженням та розподілом аудиторної і самостійної роботи, надзвичайно важлива для нас, тому у межах традиційного опитування за кожною навчальною дисципліною у кінці кожного семестру (узагальнені результати опитування за чотирма семестрами подано на сторінці ОП https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opysy-op-ta-proh-nd/035-10-b-p/)</p>

Звіт ГЕР	Коментар Університету
	<p>ми аналізуємо дані опитування студентів за твердженням «11. Кількість годин аудиторних навчальних занять і самостійної роботи збалансована» третього блоку питань «Дисципліна» опитувальника, який було подано у Додатку 1 до відповідей КНУ імені Тараса Шевченка на зауваження у звіті ЕГ. <u>Апелюємо повторно до цього Додатка, у якому на ст.6 подаємо структуру опитувальника за навчальною дисципліною, а на ст.7 твердження 11. За результатами цього опитування у 1-ому семестрі 2022 – 2023 н.р. у середньому за всіма дисциплінами цього семестру приблизно 83 % респондентів обрали оцінку «Переважно погоджуюсь» та «Повністю погоджуюся» за твердженням «11. Кількість годин аудиторних навчальних занять і самостійної роботи збалансована». Вважаємо це високим показником задоволеності здобувачів освіти навчальним навантаженням та розподілом аудиторної і самостійної роботи.</u></p> <p>Крім того, оцінюємо цю рекомендацію як побажальну, тому що не зовсім розуміємо на підставі чого зроблена ця рекомендація, оскільки у підсумках за цим підпунктом зазначено, що «Обсяг ОП відповідає фактичному навантаженню здобувачів вищої освіти; збалансоване співвідношення аудиторної й самостійної роботи дозволяють досягти ПРН й відповідають нормам «Положення про організацію освітнього процесу у КНУ» (http://surl.li/fkmfu). Відповідно до навчального плану ОП кореляція аудиторного та самостійного навантаження в межах ОК становить переважно 35 % до 50 %, що не порушує вимогу щодо аудиторного навантаження дисциплін, які пропонуються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти».</p> <p>Зважаючи на надані пояснення щодо зауважень шановних членів ГЕР за підкритерієм 2.3 Критерію 2, фактичну реалізацію у межах діяльності ОП упродовж декількох років зробленої рекомендації стосовно опитування студентів щодо задоволеності навчальним навантаженням та розподілом аудиторної та самостійної роботи, а також враховуючи високу оцінку за іншими підкритеріями цього критерію, зокрема унікальний міждисциплінарний характер змісту ОП, та низку взірцевих [з огляду на досвід провадження ОП з комп'ютерної лінгвістики та співпрацю з іншими ЗВО України] практик маємо сподівання переконати шановних членів ГЕР, що оцінювання ОП за критерієм 2 заслуговує на оцінку за рівнем А.</p>
<p align="center">Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В</p>	

Звіт ГЕР	Коментар Університету
<p>За всіма підкритеріями Критерію 3 констатуються позитивні практики щодо ефективного застосування в КНУ широкої нормативно-правової бази, яка визначає чіткі та зрозумілі правила прийому на навчання, визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та за іншими формами освіти. Зауваження відсутні</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за аналіз та оцінку відповідності базових нормативних положень університету, що регламентують вступні випробування та визнання різних форм результатів навчання.</p>
<p>Рекомендація: Рекомендуємо у новому навчальному році організувати заходи для студентів за ОП з метою оприлюднення можливостей щодо навчання у межах академічної мобільності та неформальної освіти та з метою ознайомлення з процедурою визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності й неформальної освіти.</p>	<p>Дякуємо шановним члена ГЕР за рекомендацію, яка суголосна із перспективами розвитку ОП ВСО: «<i>б. Продовжувати розвиток міжнародного співробітництва у різних формах інтеграції студентів і викладачів у світовий науковий та освітній простір, зокрема актуалізувати участь викладачів і студентів у програмах академічної мобільності</i>». У розрізі зробленої рекомендації, хочемо зазначити, що у межах ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова» на умовах партнерства із компанією Grammarly щорічно 3 - 4 студенти 2 – 3 курсів проходять навчання за неформальною освітою у Літній школі з комп'ютерної лінгвістики компанії Grammarly, а дехто з ц студентів, зарекомендувавши себе у цій школі, отримує працевлаштування у компанії; також у 2022 – 2023 н.р. студентам було запропоновано навчання на низці курсів неформальної освіти, організованих Єнським університетом та Українським католицьким університетом (ці практики були описані у ВСО, та обговорювались на фокус-групах). У червні цього навчального року студентів ОП вдруге було ознайомлено зі «Студентськими курсами з цифрової української філології (2023)» https://www.ukr.uni-jena.de/uk/navchalni-proyekti/studentski-kursi-z-cifrovoji-ukrajinskoji-filologiji-2023 Єнського університету та із Положенням, що регламентує процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Зважаючи на те, що у цьому навчальному році 5 студентів прослухали деякі із курсів неформальної освіти Єнського університету, але на валідацію результатів навчання подала документи лише одна студентка, а всі інші вирішили прослухати відповідні дисципліни у межах ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова», ми прийшли до висновку, що заміність дисциплін освітньої програми курсами неформальної освіти не може бути повною, тому переконані, що неформальна освіта у досягненні програмних результатів навчання ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова» може пропонуватися тільки як додаткова форма. На наше переконання, позиція у питанні академічної мобільності та неформальної освіти має бути виваженою і обґрунтованою з цілого ряду причин: 1) як правило, якісні курси в системі неформальної освіти монетизовані, тому ми не можемо пропонувати студентам</p>

Звіт ГЕР	Коментар Університету
	<p>додаткові платні послуги; 2) університет несе відповідальність за якість організації освітнього процесу за університетськими освітніми програмами, проте університет не відповідає за якість курсів неформальної освіти чи ОП за академічною мобільністю; 3) жодні курси чи інші освітні програми не можуть врахувати логічну послідовність структури ОП у своїх тематичних чи навчальних планах та вимоги, які передбачені цілісної структурою і змістом ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова»; 4) ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова» забезпечується високофаховими спеціалістами, спеціально підібраними для викладання за цією ОП; враховуючи ці та інші фактори не є зрозумілим, чому потрібно залучати додаткові форми освіти і в чому їх перевага над університетськими ОП.</p> <p>Зважаючи на описані факти, сприймаємо рекомендацію шановних членів ГЕР із прагматикою «продовжувати», а не «започаткувати», крім того, вважаємо, що ступінь активності студентів у системі неформальної освіти та академічної мобільності, не є відповідальністю Університету, а тим більше не може визначати позитивні практики за Критерієм 3 Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання, оскільки сама процедура визнання результатів навчання чітко регламентована відповідними положеннями, про що зазначено і шановними членами ГЕР. Оцінку за Критерієм 3 – рівень В, вважаємо заниженою, зважаючи на відзначені і ЕГ, і ГЕР зразкові практики розбудови нормативно-правової бази університету у розрізі Критерію 3.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою ЕГ Рівень А, ГЕР Рівень А</p>	
<p>За всіма підкритеріями Критерію 4 констатуються позитивні практики: здобувачі беруть активну участь в позааудиторних заходах, зокрема конкурсі перекладачів, змаганнях програмістів (хакатонах) що сприяє ефективному досягненню ними ПРН; НПП активно впроваджують свої наукові розробки та сучасні практики в галузі прикладної лінгвістики в освітній процес за програмою (авторські курси, постійне оновлення змісту ОК та формату занять).Зауваження відсутні</p>	<p>Щиро дякуємо шановним членам ГЕР за врахування всіх позитивних практик у розрізі критерію 4, за високу оцінку інноваційності та взірцевості цих практик. Хочемо запевнити, що мотивовані високою оцінкою нашої діяльності, маємо великі плани на розбудову творчої дослідницької роботи студентів як у межах навчальних дисциплін, так і в позааудиторних заходах. Також хочемо зазначити, що, на наше переконання, індикатором високого рівня навчання і викладання за ОП є участь і перемоги студентів у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з прикладної лінгвістики: 2018 р. П.Кучмійчук (II місце), І.Дейнеко, В.Білоус - грамоти за краще наукове дослідження; 2019 р. П. Кучмійчук (I місце), Б.Романюк - грамота за краще наук. дослідження; а також успіхи студентів у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з прикладної лінгвістики: Б.Романюк (дип. 3-го ст, 2020 р. https://cutt.ly/X8BOsmM); 2021р.</p>

Звіт ГЕР	Коментар Університету
<p>Рекомендації: Рекомендуємо продовжувати та вдосконалювати позитивну практику залучення здобувачів вищої освіти за ОП до позааудиторних заходів, які уможливають поєднання навчання та дослідження.</p>	<p>https://cutt.ly/a8BUPgz В.Длугаш (дип. 1ст), В.Троїцька (дип. 3ст), А.Полтьєва (номінація за практичне втілення ідеї дослідження).</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність ЕГ Рівень А, ГЕР Рівень А</p>	
<p>За всіма підкритеріями Критерію 5 констатуються позитивні практики: чіткі критерії оцінювання контрольних заходів; прозорість та доступність; високий рівень академічної доброчесності та популяризація академічної доброчесності на університетському рівні; високий рівень ознайомлення здобувачів з важливістю дотримання академічної доброчесності; ефективність широкої нормативно-правової бази у питаннях оцінювання здобувачів освіти та академічної доброчесності. Зауваження відсутні Рекомендації: Рекомендуємо продовжувати позитивну практику популяризації академічної доброчесності серед студентів та викладачів за ОП.</p>	<p>Щиро дякуємо шановним членам ГЕР за врахування всіх позитивних практик у розрізі критерію 5, за високу оцінку інноваційності та взірцевості цих практик. Також із вдячністю приймаємо рекомендацію про подальшу популяризацію академічної доброчесності на належному рівні.</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В</p>	
<p>За всіма підкритеріями Критерію 6 констатуються позитивні практики: ЗВО забезпечує високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП; процедури конкурсного добору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму; КНУТШ залучає роботодавців та професіоналів-практиків до організації та реалізації</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за глибокий аналіз кар'єрних траєкторій, публікаційної активності та підвищення викладацької майстерності кадрового складу ОП. У подальшому скористаємось настановою шановних членів ГЕР про систематичне здійснення публікацій за тематикою ОК, а також у майбутній акредитації поставимось більш ретельно до відбору актуальних публікацій для обґрунтування доцільності залучення викладачів до викладання кожної дисципліни. Враховуючи констатацію шановними членами ГЕР позитивних практик у забезпеченні високофахового кадрового потенціалу НПП та постійну співпрацю у</p>

Звіт ГЕР	Коментар Університету
<p>освітнього процесу; налагоджено систему підвищення кваліфікації для НПП; КНУ стимулює розвиток викладацької майстерності, включаючи професійне і матеріальне заохочення. Зауваження відсутні</p> <p>Рекомендації: Рекомендуємо НПП систематично здійснювати публікацію наукових праць за тематикою ОК, які вони викладають на програмі, та у подальшому вказувати у ВСО праці лише за останні п'ять років.</p>	<p>межах аудиторної та позааудиторної роботи із роботодавцями і професіоналами-практиками, розбудову в університеті системи підвищення кваліфікації викладачів та системи стимулювання розвитку професійної діяльності викладачів, вважаємо, що оцінювання Критерію 6 за рівнем В є заниженим.</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси ЕГ Рівень А, ГЕР Рівень В</p>	
<p>За всіма підкритеріями Критерію 7 констатуються позитивні практики: високий рівень забезпеченості ОП матеріально-технічними ресурсами; наявність у КНУ інформаційної система Triton Student; постійне удосконалення концепції розвитку інклюзивної освіти; чітка політика щодо запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій. Зауваження відсутні</p> <p>Рекомендації: Рекомендуємо систематично вдосконалювати матеріально-технічні ресурси для забезпечення належного рівня освітнього процесу на ОП.</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за ознайомлення із освітнім середовищем та матеріальними ресурсами, що забезпечують освітню діяльність за ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова», проте не зрозуміло, чому оцінка за Критерієм 7 була знижена, порівняно з оцінкою ЕГ, члени якої під час фокус-груп мали можливість ознайомитися із тими унікальними взірцевими практиками, які впроваджено у межах ОП за критерієм 7. Маючи можливість, хочемо звернути увагу шановних членів ГЕР на прогресивні практики навчально-методичних ресурсів, організаційної, інформаційної, консультативної підтримки спеціальних лабораторій - навчальні лабораторії експериментальної фонетики https://philology.knu.ua/struktura-if/laboratoriyi/laboratoriya-eksperymentalnoyi-fonet/ та комп'ютерної лінгвістики https://philology.knu.ua/struktura-if/laboratoriyi/laboratoriya-kompyuternoyi-linhvisty/, у яких розроблені й використовуються у реалізації ОП власні програмні лінгвістичні продукти та експериментальні методики. У робочих програмах навчальних дисциплін ОП у п.9 9. 1. Спеціальне методичне (ІТ) забезпечення... подано покликання на застосунки – бази даних, програми автоматичного аналізу та ін. - цих лабораторій, наприклад, Корпусна лінгвістика https://drive.google.com/file/d/1niSbytE-JyMdfd6EPem_4I6y4gfCOH9x/view, Аналіз і синтез усного мовлення https://drive.google.com/file/d/1rXR9bnjOQKaaAYvx0dFoCmtmTrEov_QF/view, Автоматичний синтаксичний аналіз https://drive.google.com/file/d/1iH4_G3dONkExDgbdSKGNdkx6YoEGW3II/view та багато інших дисциплін. Ці лабораторії є базою для проведення великої кількості лабораторних</p>

Звіт ГЕР	Коментар Університету
	<p>занять ОП, проведення студентських досліджень, практик. Навчально-методичне середовище та ІТ-застосунки лабораторій – результат спільної науково-дослідницької діяльності викладачів та наукового персоналу лабораторій упродовж десятків років. Створене віртуальне навчально-методичне середовище автоматичного та експериментального аналізу писемного та усного українського мовлення є унікальною взірцевою практикою в організації освітнього середовища ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова». З повною впевненістю і опертям на власний досвід співпраці із різними ЗВО України можемо констатувати, що жоден ЗВО України не має такої навчально-методичної бази для забезпечення курсів із комп'ютерної лінгвістики. Зважаючи на відсутність зауважень та відзначення позитивних практик шановними членами ГЕР, враховуючи взірцеві практики, описані у наших коментарях, документах акредитаційної справи, а також частково продемонстровані під час фокус-груп, висловлюємо сподівання, що шановні члени ГЕР підтримають оцінку ЕГ за рівнем А Критерію 7, оскільки вважаємо що рівень В за цим критерієм є надзвичайно заниженою оцінкою.</p>
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В	
<p>За всіма підкритеріями Критерію 8 констатуються позитивні практики. Зауваження відсутні Рекомендації: Рекомендуємо до початку нового 2023-24 н. р. розробити опитувальники для роботодавців та випускників з метою отримання рекомендації та побажань щодо вдосконалення ОП і запровадити систему їхнього анкетування.</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за високу оцінку та врахування великої кількості позитивних практик, імplementованих в організацію освітньої діяльності за ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова» у контексті критерію 8. <u>Стосовно зробленої рекомендації, дозволяйте надати деякі пояснення і ще раз звернути увагу шановних членів ГЕР на Додаток 1 до відповідей університету.</u> В університеті, відповідно до Положення https://drive.google.com/file/d/1RIUvjAj2GjJMTa3RkaYYSB-yg7RE01EG/view впроваджено:</p> <p>[А] опитування студентів за трьома рівнями узагальнення: 1) на рівні університету – UNIDOS, з відкритим питанням; 2) на рівні освітніх програм структурних підрозділів – опитування за освітньою програмою з відкритим питанням, проводиться щорічно для бакалаврів 4 курсу (Додаток 1 - шаблон анкети); 3) на рівні освітніх програм структурних підрозділів - опитування щодо якості викладання за навчальною дисципліною з відкритим питанням проводиться у кінці кожного семестру (Додаток 1 - шаблон анкети);</p> <p>[Б] викладачів - анкета із відкритим питанням (Додаток 1);</p> <p>[В] випускників - анкета із відкритим питанням (Додаток 1, С.16);</p> <p>[Г] представників ринку праці – анкета із відкритим питанням (Додаток 1, С.26).</p>

Звіт ГЕР	Коментар Університету
	<p>Кожен вид опитування дає результати моніторингу та конкретні пропозиції, які аналізуються з метою прийняття ефективних рішень для покращення змісту і структури ОП, організації та підвищення якості освітнього процесу (у ВСО багаторазово зроблено покликання на оприлюднені узагальнені висновки таких опитувань). Хочемо зазначити, що всі стейкхолдери залучені до обговорення та вдосконалення ОП, зв'язок із ними підтримується регулярний, кожен зі стейкхолдерів має можливість контактувати із гарантом та представниками робочої групи і вносити власні пропозиції до змін ОП чи організації освітнього процесу за ОНП. Анкетування – це не єдина форма взаємодії із стейкхолдерами, проте важлива, <u>тому хочемо запевнити шановних членів ГЕР, що у процесі перегляду та підготовки нової редакції ОП, яка запланована на 2023 – 2024 н.р., обов'язково скористаємось рекомендацією про системне опитування випускників та роботодавців за затвердженими Університетом анкетами.</u> Крім того, акцентуємо, що зроблена рекомендація <u>суголосна із перспективами розвитку ОП (див. ВСО): 3. ...Провести широке відкрите анкетування представників ринку праці щодо відповідності фахових компетентностей та програмних результ. навч. ОП, зокрема і визначених Стандартом філології, потребам ринку праці; результати моніторингу врахувати у розробленні нової редакції ОП.</u></p> <p>Враховуючи відсутність зауважень за Критерієм 8 та велику кількість передових зразкових практик широко і багаторівнево розбудованого інституту внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті, що, до речі, констатовано і у звіті ЕГ, і у звіті ГЕР, зокрема і широку виважену систему опитування всіх стейкхолдерів освітнього процесу, яка працює на науковій основі і забезпечується спеціально створеною лабораторією соціальних опитувань, вважаємо що оцінювання Критерію 8 за рівнем В є заниженим. Сподіваємось, що галузева експертна рада врахує аргументи університету і перегляне свою оцінку.</p>
	<p align="center">Критерій 9 Прозорість та публічність ЕГ Рівень А, ГЕР Рівень В</p>
<p>За під критеріями 9.1 та 9.3 Критерію 8 констатуються позитивні практики. Ід критерієм 9.2 зазначено, що «ОП 2019 р. та 2020 р. з рецензіями на них та обидва навчальні плани оприлюднені на сайті ННІФ: https://philology.knu.ua/osvitniprohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-10-b-p/. На сайті розміщено</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за відзначення позитивних практик у розрізі Критерію 9. Дозвольте надати пояснення стосовно оприлюднення на офіційному сайті проєктів ОП 2019 та 2020 р. У ВСО надано інформацію про останню редакцію ОП 2020 р. (процедура затвердження редакції 2019 р. не описувалась), у п.9.2 Критерію 9 зазначено, що «<i>Проєкт ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова» (редакція 2020 р.) був опублікований на офіційній сторінці Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (</i></p>

Звіт ГЕР	Коментар Університету
<p>електронну пошту гаранта ОП oxana.zuban@knu.ua, на яку можна надсилати свої зауваження і рекомендації щодо забезпечення якості освітнього процесу на ОП. <u>Факт оприлюднення на офіційному вебсайті відповідного проєкту ОП (2019, 2020 рр.) із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї не зазначений у Звіті ЕГ».</u></p> <p>снoвoк: Фіксуємо виконання вимог критерію 9, проте відсутність зразкових практик знижує оцінку А до В.</p> <p>Рекомендації: Рекомендуємо розробникам ОП не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднювати на офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.</p>	<p><u>prohramy/mahistra-ooop-pnd-den/035-10-m/</u>) для обговорення. Поруч із проєктом було надано електронну адресу гаранта ОП для отримання зауважень, рекомендацій та рецензій. Після затвердження редакції ОП 25.08.2020 р. проєкт замінено на затверджений опис ОП.».</p> <p>Крім того, факт оприлюднення проєкту нової редакції ОП засвідчує протокол зустрічі стейкхолдерів, наданий на запит ЕГ, <u>просимо шановних членів ГЕР ознайомитися із цим документом – Додаток 2.</u> Очевидно ЕГ не надала цьому факту особливого значення, оскільки оприлюднення проєкту нової редакції ОП є обов'язковою умовою затвердження нової редакції на всіх рівнях інститутських та університетських структурних підрозділів, що зазначено у Положенні про організацію освітнього процесу в КНУТШ та Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ, відповідно до Наказу МОН України № 977 від 11.07.2019 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».</p> <p><u>Тому зроблена шановними членами ГЕР рекомендація не має актуальності, оскільки вона лише підтверджує процедуру перегляду та затвердження нових редакцій ОП та нових освітніх програм, що визначена нормативними документами університету, а також підсилює значущість представлених фактів діяльності за ОП «Прикладна (комп'ютерна) лінгвістика та англійська мова» у розрізі Критерію 9. Дуже прикро, що галузева експертна рада не оцінила представлені позитивні практики за Критерієм 9 як зразкові, хоча і не порекомендувала таких. Маючи нагоду, звертаємось із проханням до шановних членів ГЕР - порекомендувати ті взірцеві практики, які не впроваджені в університеті, але, на думку галузевої експертної ради, є взірцевими, такі рекомендації будуть обов'язково враховані нами у забезпеченні прозорості та публічності в організації освітнього процесу.</u></p> <p>Зважаючи на відсутність зауважень за Критерієм 9 та велику кількість передових зразкових практик (офіційна сторінка ОП https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opysy-op-ta-proh-nd/035-10-b-p/, нормативні документи КНУТШ https://philology.knu.ua/normatyvni-dokumenty/, фейсбук-сторінка «Прикладна - комп'ютерна – лінгвістика в КНУ» https://www.facebook.com/profile.php?id=100057155691700 та ін.), відзначених як ЕГ, так і ГЕР такими, що мають повну відповідність вимогам критерію 9, категорично не погоджуємось зі зниженням оцінки за критерієм 9 із А до В і просимо шановних членів ГЕР переглянути свою позицію в оцінці цього критерію.</p>